

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. kovo 18 d. Nr. 21RE-193(AG-8/07-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (Komisijos posėdžio pirmininkė, pranešėja), Vilmos Drigotienės ir Vytauto Kurpuveso, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjai P. A., atsakovės Vilniaus rajono savivaldybės administracijos įgaliotoms atstovėms R. D. ir T. R., viešame posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos P. A. patikslintą skundą dėl Vilniaus rajono savivaldybės administracijos rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja P. A. patikslintu skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) 2023-12-15 raštą Nr. A33(1)-12646 „Dėl antžeminės konteinerinės aikštelės įrengimo“ (toliau – Raštas) ir 2) įpareigoti Administraciją perkelti antžeminę konteinerinę aikštelę, esančią prie namų (duomenys neskelbtini), į kitą vietą, nurodant perkėlimo terminus.

Paaikšino, kad nesutinka su Raštu, kuriuo atsisakyta perkelti antžeminę konteinerinę aikštelę, įrengtą (duomenys neskelbtini), gerbūvio zonoje, į kitą vietą. Nurodo, kad minėtų namų gyventojai buvo šokiruoti 2023-08-31 sužinoję apie statomą konteinerinę aikštelę. Iš karto kreipėsi į Administracijos Vietinio ūkio skyrių, į projekto vadovę T. R., rašė prašymus Administracijos direktoriui, Šatrininkų seniūnui, UAB „Nemėžio komunalininkas“ direktoriui. Argumentavo, kad jau yra 2023 m. liepos mėnesį pastatyta nauja aikštelė, esanti maždaug 20-30 m atstumu, ir jos pilnai užtenka aplinkiniams namams. Jei būtina nauja aikštelė, prašė ją statyti prie metalinės tvoros, šalia jau esančios aikštelės, t. y. dešinėje kelio pusėje. Bandė susitarti, manė, kad juos supras ir perkels aikštelę į kitą vietą, bet visur gavo neigiamą atsakymą. (duomenys neskelbtini) daugiausia gyvena pensinio amžiaus asmenys. Gerbūvio zonoje, kurioje norima įrengti aikštelę, gyventojai dažniausiai ilsėdavosi, džiovindavo skalbinius, parkuodavo automobilius. Pastačius konteinerius, gyventojai neturės kuo kvėpuoti, nes nuo šiukšlių sklis blogi kvapai.

Pareiškėjos teigimu, Administracija privalėjo informuoti vietos gyventojus apie rengiamą konteinerių aikštelės projektą. Projektas finansuojamas Europos Sąjungos (toliau – ES) lėšomis. Kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrą, kuri savo atsakyme pažymėjo, kad kai projektai finansuojami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, ES struktūrinių fondų lėšomis ar kitomis tarptautinės finansinės paramos lėšomis, projektiniai pasiūlymai turi būti viešinami. Administracija per 7 metus to nepadarė. Aikštelės projektas ir statybos darbai nebuvo derinami nei su seniūnija, nei su vietos gyventojais. Gyventojai pasiūlymus ir motyvuotus skundus teikė kai tik 2023-08-31 sužinojo apie statomą aikštelę. Pareiškėja prašo antžeminę konteinerinę aikštelę perkelti į kitą, su gyventojais suderintą vietą, kadangi aikštelė blogina vietos gyventojų gerbūvį (b. l. 58–60).

Komisijos posėdyje pareiškėja palaikė skunde išdėstytus argumentus.

Atsakovė Administracija atsiliepime nurodė sutinkanti peržiūrėti skundžiamą Raštą. Paaiškino, kad, įvertinusi visas skunde nurodytas aplinkybes ir pareiškėjos 2024-02-05 pareiškime Nr. A34(1)-1077 išdėstytas aplinkybes, sutinka iš naujo išnagrinėti pareiškėjos ir B. A. 2023-12-06 skundą Nr. A34(1)-11128 dėl antžeminės konteinerinės aikštelės, įrengtos prie namų (duomenys neskelbtini).

Atsakovė sutinka peržiūrėti skundžiamą Raštą, organizuoti susitikimą su namų (duomenys neskelbtini), gyventojais ir ieškoti visiems tinkamiausio būdo susiklosčiusiai situacijai spręsti (b. l. 76–77).

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovės paaiškino, kad antžeminės konteinerinės aikštelės įrengimo darbai buvo derinami tik su seniūnu ir nebuvo viešinami bei derinami su gyventojais. Taip pat pranešė, kad 2024-03-06 buvo susitikimas su gyventojais, gyvenančiais adresu (duomenys neskelbtini), dėl aplinkos pagerinimo, tačiau atsakovė negali iškelti antžeminės konteinerinės aikštelės, kadangi reikės gražinti fondų pinigus, už kuriuos buvo įrengta minėta aikštelė.

Skundas tenkintinas iš dalies

Remiantis bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėja 2023-12-06 Vilniaus rajono savivaldybės merui pateikė skundą (reg. Nr. A34(1)-11128), nurodydama, kad jau pusę metų tęsiasi epopėja su konteinerių aikštelės (duomenys neskelbtini), įrengimu namų gerbūvio teritorijoje. Nurodė, kad rašė pirmąjį prašymą 2023-09-07, gavo siaubingą atsakymą, kad viskas puiku 2023-10-05. Pateikė motyvuotą paaiškinimą, atsakymą 2023-10-06. Konstatavo, kad netinkama aikštelės vieta, kad šilumos tinklai, kad nebuvo derinama su gyventojais ir t. t. Atsakymo negavo. Prašymai buvo pateikti asmeniškai V. K. 2023-10-09. Atsakymo negavo. Prašymas buvo pateiktas V. S. 2023-10-10, gautas atsakymas, kad prašymas nusiųstas į Vilniaus rajono savivaldybę. Nuo 2023-10-18 iki šiol negavo motyvuoto atsakymo į pareiškimą, adresuotą merui ir vicemerui. Skunde pareiškėja išdėstė argumentus, kuriais nesutinka su aikštelės pastatymo vieta. Nurodė, kad seniūnas gyventojams pasakė, jog aikštelė iš pat pradžių nebuvo numatyta prie (duomenys neskelbtini) namų, kad aikštelė įrengiama ne vietoje ir darbai bus nutraukti. Tuomet kuriam laikui darbai buvo sustabdyti. Gyventojai kreipėsi į vicemerą, kuriam paaiškino, kad aikštelės vieta nebuvo derinama su gyventojais, aikštelė statoma netinkamoje vietoje, ant inžinerinių tinklų. Buvo pažadėta, kad tikrai šį reikalą sutvarkys. Tačiau gruodžio 4 d. aikštelės įrengimo darbai buvo atnaujinti. Gyventojai informuoti, kad UAB „Nemėžio komunalininkas“ davė leidimą statyti aikštelę ant inžinerinių tinklų ir be gyventojų sutikimo tęsti darbus. Pareiškėja prašė atsakyti į skundus išsamiai (b. l. 81–82).

Administracija Raštu informavo, kad įgyvendina pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-04-27 įsakymu Nr. D1-281 patvirtintą 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašą vieną iš finansuojamų veiklų – konteinerių aikštelių įrengimas/rekonstrukcija ir konteinerių įsigijimas konteinerių aikštelėms. Administracijos direktoriaus 2016-08-02 įsakymu Nr. A27(1)-1930 patvirtinta Vilniaus rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schema. Aikštelių išdėstymo schema parengta vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-04-16 nutarimu Nr. 366 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano patvirtinimo“, 246.2.4 punktu. Informavo, kad projekte numatytos bendro naudojimo aikštelės gali būti įrengiamos valstybinėje žemėje bei suformuotų žemės sklypų ribose (sudarant sutartis dėl ilgalaikės nuomos ar panaudos) ir išlaikant norminius atstumus (1 m) nuo suformuotų žemės sklypų ribų (vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 7 priedo 3 punktu). Pagal nustatytų Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012-10-23 įsakymu Nr. D1-857 (toliau – Minimalūs reikalavimai), 9.6 punktą aikštelė turi būti įrengta ne mažesniu kaip 10 m atstumu nuo pastato langų ir (ar) durų. Šios aikštelės rengimo atstumas gali būti mažinamas, bet ne arčiau kaip 5 m nuo pastato langų ir (ar) durų tik gavus nekilnojamojo turto objekto savininkų ar jų įgaliotų asmenų, kuriems įrengus komunalinių atliekų konteinerių aikštelę atstumas bus mažesnis kaip 10 m nuo

pastato langų ir durų, sutikimą. Administracija informavo, kad šiuo metu nėra įmanomi jokie projektų pakeitimai, kadangi terminas teikti pastabas/pasiūlymus yra suėjęs bei projektas eina į pabaigą, visos vietos yra suderintos su atsakingomis institucijomis. Vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217, (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės), 13 punktu, atliekų turėtojai privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje, atsižvelgdami į atliekų rūšį ir pobūdį, nemaišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis. Taip pat pagal minėtų taisyklių 14 punktą atliekų turėtojai komunalines atliekas (pvz., buityje, įmonėse, sodo bendrijose, ūkiuose ir kitur susidariusias) privalo rūšiuoti jų susidarymo vietoje savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka ir naudotis savivaldybės organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis, todėl darytina išvada, kad antžeminių konteinerių aikštelės įrengimas pareiškėjos teritorijoje prie daugiabučių namų būtinas, kad visiems gyventojams būtų sudarytos atliekų rūšiavimo galimybės taip, kaip reglamentuojama Atliekų tvarkymo taisyklėse. Atkreipė dėmesį į tai, kad aikštelė yra priskirta I grupės nesudėtingų statinių kategorijai. Vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statyba leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 93.3 punktu, statyba leidžiantis dokumentas nėra privalomas. Tokiu atveju, pagal Statybos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 15 punktą, kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento, iki statybos pradžios dėl statinio statybos kitų statinių apsaugos zonose arba kitose teritorijose, kuriose taikomi teisės aktuose nustatyti norminiai atstumai iki kitų statinių ar kitokie teisės aktuose nustatyti statinių statybos ribojimai dėl kitų (esamų) statinių, statytojas privalo gauti tų statinių savininkų arba statinių valdytojų, naudotojų sutikimus, kai jie įgalioti tokius sutikimus suteikti. Administracija informavo, kad yra pateiktas šilumos tinklo naudotojo UAB „Nemėžio komunalininkas“ sutikimas, kad aikštelė, esanti (duomenys neskelbtini), būtų įrengta šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonoje. Pranešė, kad pagal 2022-08-12 pasirašytos sutarties Nr. A56(1)-870 5 konkurso sąlygų priedo „Techninės specifikacijos“ 3.2.6 punktą, „baigus objekto statybos darbus tie plotai, kuriuose pagal brėžinius nenumatyta danga, turi būti išlyginti. Tam turi būti naudojama tinkama iškasta medžiaga. Baigiamasis išlyginimas formuojamas taip, kaip nurodo Užsakovas. Galutiniam išlyginimui priklauso ir ankščiau pašalinto viršutinio sluoksnio atstatymas, įskaitant vejų atstatymą“ (b. l. 61–63).

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Rašto, kuriuo Administracija atsakė į pareiškėjos 2023-12-06 skundą, teisėtumo ir pagrįstumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Atliekų tvarkymo taisyklės, Minimalūs reikalavimai ir kiti teisės aktai.

VAĮ 2 straipsnyje nustatyta, kad administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą (2 dalis). Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis). Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėse įtvirtinta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (35 punktas). Šių taisyklių 45 punkte nustatyta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu

atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 31 punkte nurodyta, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų – komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas.

Atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, užtikrina tų sistemų funkcionavimą, organizuoja šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą. Pagal šio įstatymo 30 straipsnio 6 dalį savivaldybės privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis nepertraukiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

Atliekų tvarkymo taisyklių 13 punkte įtvirtinta, kad atliekų turėtojai privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje atsižvelgiant į atliekų rūšį ir pobūdį, nemaišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis. Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 14 punktą atliekų turėtojai komunalines atliekas (pvz., buityje, įmonėse, sodo bendrijose, ūkiuose ir kitur susidariusias) privalo rūšiuoti jų susidarymo vietoje savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka ir naudotis savivaldybės organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis.

Minimalių reikalavimų 7 punkte numatyta, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama taip, kad tenkintų atliekų turėtojo poreikius, priskirtoje teritorijoje būtų užtikrintas nepertraukiamas paslaugos teikimas ir susidarančių atliekų surinkimas, įgyvendinti teisės aktuose nustatyti higienos, aplinkos apsaugos ir atliekų tvarkymo reikalavimai.

Pagal Minimalių reikalavimų 7¹ punktą, siekiant užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę ir nepertraukiamą jos teikimą, savivaldybėms rekomenduojama: miestų dalyse, kuriose vyrauja gyvenamieji daugiabučiai namai, komunalinių atliekų konteinerių aikšteles statyti ne didesniu kaip 150 metrų atstumu nuo gyvenamojo daugiabučio namo (7^{1.1} papunktis); garažų bendrijose, sodininkų bendrijose ar kituose bendrojo naudojimo objektuose – komunalinių atliekų konteinerių aikšteles statyti ne didesniu kaip 150 metrų atstumu nuo bent vieno įvažiavimo (arba kelių įvažiavimų, jeigu reikia) į bendrojo naudojimo teritorijas bendrojo naudojimo teritorijų ribose ar už jų arba pagal susitarimą su atitinkamos bendrijos atstovais, kur yra tam palankiausios sąlygos (7^{1.2} papunktis); kai mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar konteinerių aikštelių neįmanoma pastatyti individualiose valdose ar greta jų, šiuos įrenginius statyti ne didesniu kaip 300 metrų atstumu nuo žemės valdos su gyvenamuoju vienbučiu namu (7^{1.3} papunktis). Nesant galimybių laikytis 7¹ punkte nustatytų rekomendacijų, atliekų turėtojams turi būti pateikta motyvuota informacija, kodėl neįgyvendinamos šios rekomendacijos (7² punktis).

Minimalių reikalavimų 9¹ punkte reglamentuota, kad komunalinių atliekų konteinerių aikštelės įrengiamos vadovaujantis šiomis nuostatomis: atliekos laikinai laikomos uždaruose konteineriuose su uždaromais liukais ir (ar) kitokia būtina apsauga nuo lietaus ir kito neigiamo aplinkos poveikio (9^{1.1} papunktis); kolektyviniams (bendriems) konteineriams įrengiama aikštelė su kieta danga (pvz., asfaltu, grindiniu ar panašiai) (9^{1.2} papunktis); priėjimas prie aikštelės turi būti pritaikytas žmonėms su negalia ir atliekų automobiliams privažiuoti, esant reikalui, – apsisukti (9^{1.3} papunktis); aikštelės dydis ir laikomas konteinerių skaičius nustatomas atsižvelgiant į Minimalių reikalavimų 10 punkte nustatytus reikalavimus (9^{1.4} papunktis); aikštelės dangos nuolydis formuojamas taip, kad nuo jų kuo greičiau pasišalintų vanduo, pagal galimybes įrengiami latakai vandeniui nutekėti, o vanduo kuo trumpiausiu keliu nukreipiamas į trapus (9^{1.5} papunktis); aikštelė turi būti įrengta ne mažesniu kaip 10 m atstumu nuo pastato langų ir (ar) durų. Šios aikštelės įrengimo atstumas gali būti mažinamas, bet ne arčiau kaip iki 5 m nuo pastato langų ir (ar) durų tik gavus visų nekilnojamojo turto objekto savininkų ar jų įgaliotų asmenų, kuriems, įrengus komunalinių atliekų konteinerių aikštelę, atstumas bus mažesnis kaip 10 m nuo pastato langų ir durų, sutikimą (9^{1.6} papunktis).

Vilniaus rajono savivaldybės taryba 2016-12-28 sprendimu Nr. T3-513 patvirtino Vilniaus rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles, kuriose nustatyta, kad atliekų surinkimui naudojami kolektyviniai (bendri) konteineriai turi būti pastatyti Minimalius reikalavimus atitinkančiose

komunalinių atliekų konteinerių aikštelėse. Atliekų surinkimui naudojant kolektyvinius (bendrus) konteinerius, atliekų turėtojai informuojami apie jiems priskirto konteinerio pastatymo vietą (29 punktą). Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių vietas nustato Vilniaus rajono savivaldybės administracija. Individualaus naudojimo konteinerių pastatymo vietas, iš kurių surenkamos atliekos, Vilniaus rajono savivaldybės administracija arba komunalinių atliekų tvarkytojas suderina su komunalinių atliekų turėtoju (31 punktą).

Administracijos direktorius 2016-02-02 įsakymu Nr. A27(1)-1930 patvirtino esamų ir planuojamų Vilniaus rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, tame tarpe ir Vilniaus rajono savivaldybės Šatrininkų seniūnijos konteinerių aikštelių išdėstymo ir komunalinių atliekų surinkimo kelių schemą. Pagal šią schemą (duomenys neskelbtini) išdėstytos konteinerių aikštelės Nr. 229, Nr. 230, Nr. 231, Nr. 232, Nr. 233, Nr. 389. Schema patvirtinta vadovaujantis, be kita ko, Valstybinių atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-12 nutarimu Nr. 519 (toliau – Planas).

Plano 246 punkte reglamentuota, kad būtų sukurta efektyviai veikianti komunalinių atliekų tvarkymo sistema, savivaldybės į atliekų tvarkymo planus turi įtraukti ir vykdyti Plano 230.4 papunktyje nurodytą valstybinę ir šias užduotis: iki 2015-01-01 patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti (246.1 papunktis); užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiame papunktyje nustatytus minimalius reikalavimus (246.2 papunktis). Vidutiniai atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių nustatomi rengiant (atnaujinant) ir tvirtinant konteinerių aikštelių išdėstymo schemas (246.2.3 papunktis). Savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose, kai individualių namų savininkai neaprupinti individualiais pakuočiais ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais, ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose (246.2.4 papunktis).

Vadovaujantis aptartu teisiniu reglamentavimu, Administracija privalo užtikrinti, kad visiems Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje esantiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių vietas Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje nustatomos Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintose schemose. Aikštelės turi būti projektuojamos ir įrengiamos vadovaujantis Minimalių reikalavimų ir kitų teisės aktų nuostatomis.

Pareiškėja Komisijai pateiktą skundą grindžia argumentu, kad Administracija nepagrįstai atsisako perkelti aikštelę iš gyventojų gerbūvio zonos į kitą vietą, aikštelės projektas ir statybos darbai nebuvo derinami su gyventojais.

Iš pareiškėjos Administracijai pateikto 2023-12-06 skundo turinio matyti, kad pareiškėja nesutinka su antžeminės konteinerinės aikštelės įrengimo vieta (duomenys neskelbtini), ir reiškia susirūpinimą, jog aikštelės vieta nebuvo derinama su gyventojais, gyventojai neturėjo galimybės pareikšti savo nuomonės dėl parinktos aikštelės vietos. Pareiškėja skunde taip pat nurodė negavusi iš Administracijos atsakymų į savo 2023-10-09 ir 2023-10-10 skundus.

Nustatyta, kad Administracija Rašte išdėstė teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias atliekų tvarkymą ir atliekų konteinerių aikštelių įrengimą Vilniaus rajono savivaldybėje. Paaikšino, kokiais kriterijais vadovaujantis yra parenkamos konteinerių aikštelių vietas. Nurodė, kad konteinerių aikštelės įrengimas prie daugiabučių namų (duomenys neskelbtini), yra būtinas, kad visiems gyventojams būtų sudarytos galimybės rūšiuoti šiukšles ir naudotis savivaldybės organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis, kaip reglamentuojama Atliekų tvarkymo taisyklėse. Nurodė, kad šiuo atveju statybą leidžiantis dokumentas nėra privalomas; yra gautas šilumos tinklo naudotojo UAB „Nemėžio komunalininkas“ sutikimas, kad aikštelė būtų įrengta šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonoje. Administracija taip pat informavo, kad šiuo metu nėra įmanomi jokie projektų pakeitimai, kadangi terminas teikti pastabas/pasiūlymus yra suėjęs.

Pažymėtina, kad pareiškėja su skundu pateikė Komisijai Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – APVA) raštą „Dėl pareiškimo

įgyvendinant projektą „Konteinerių aikštelių įrengimas/rekonstrukcija ir konteinerių įsigijimas konteinerių aikštelėms Vilniaus rajone“ Nr. 05.2.1-APVA-R-008-01-0009“, kuriame nurodyta, jog APVA kreipėsi į Administraciją su prašymu pateikti informaciją dėl komunalinių atliekų surinkimo aikštelės adresu (duomenys neskelbtini), įrengimo. APVA, be kita ko, prašė Administracijos nurodyti, ar buvo atliktas parengtų statybos projektinių pasiūlymų viešinimas bei pateikti tai įrodančią informaciją. APVA iš Administracijos gavo informaciją, jog I grupės nesudėtingiems statiniams statybos leidimas nereikalingas, todėl viešinimo procedūros nebuvo atliekamos. APVA pažymėjo, jog vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 60 punktu, statytojas prašymą informuoti visuomenę apie parengtus statinių projektinius pasiūlymus teikia, kai numato rengti reglamento 4 priede nurodyto visuomenei svarbaus statinio ar jo dalies projektą. Reglamento 4 priede visuomenei svarbių statinių (jų dalių) sąrašė nurodyta, kad visų paskirčių naujai statomi ir (ar) rekonstruojami statiniai, kurių projektavimas ir (ar) statyba finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (įskaitant ES struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) lėšomis, projektiniai pasiūlymai turi būti viešiniami. Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės informavimas apie numatomą statinių (jų dalių) projektavimą nebuvo vykdomas, APVA inicijuos įtariamo pažeidimo tyrimą (b. l. 3–4).

Komisijos vertinimu, iš ginčijamo Rašto turinio nėra aišku, ar buvo atliktos konteinerių aikštelės įrengimo viešinimo procedūros. Remiantis Rašte pateikta informacija galima manyti, kad gyventojams buvo suteikta galimybė teikti pastabas/pasiūlymus, tačiau neaišku, koku laikotarpiu gyventojai turėjo galimybę tai daryti. Kita vertus, byloje esantis APVA raštas patvirtina, kad šiuo atveju viešinimo procedūros nebuvo atliktos. Taigi, Administracija Raštu išsamiai neatsakė į pareiškėjos skundo teiginį, kad gyventojai neturėjo galimybės pareikšti savo nuomonės dėl parinktos konteinerių aikštelės vietos. Be to, Rašte nepasisakyta dėl skunde nurodytų aplinkybių, jog pareiškėja iš Administracijos negavo atsakymų į savo 2023-10-09 ir 2023-10-10 skundus.

Dėl Rašto teisėtumo pažymėtina, kad VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, jog administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, kad minėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. (LVAT 2022-08-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-822-1440/2014; 2012-01-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-756-35/2012, kt.). Minėta VAĮ teisės norma iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Todėl kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprenddamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (liet. tuo atveju) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (LVAT 2019-10-16 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-884-438/2019; 2011-06-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011, kt.).

Visos viešojo administravimo institucijos privalo, be kita ko, vadovautis viešojo administravimo principais (įstatymų viršenybės, objektyvumo, proporcingumo ir kt.) ir yra saistomos gero administravimo principo, kuris reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, jog administracinėje

procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (LVAT 2012-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-134/2012; 2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015, kt.).

Įvertinusi ginčijamo Rašto turinį, Komisija daro išvadą, kad Raštas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, kadangi yra neišsamus ir nepakankamai suprantamas Rašto adresatui, priimtas neįvertinus visų skunde nurodytų aplinkybių. Pažymėtina, kad atsakovė atsiliepime nurodė sutinkanti iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2023-12-06 skundą ir peržiūrėti skundžiamą Raštą bei organizuoti susitikimą su namų (duomenys neskelbtini), gyventojais, ieškant visiems tinkamiausio būdo susiklosčiusiai situacijai spręsti. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Raštas naikintinas kaip neatitinkantis VAĮ administraciniams sprendimams nustatytų reikalavimų.

Pareiškėja skundo antru reikalavimu prašo įpareigoti Administraciją perkelti antžeminę konteinerinę aikštelę, esančią prie namų (duomenys neskelbtini), į kitą vietą, nurodant perkėlimo terminus.

Administracinių teismų praktikoje laikomasi nuoseklios pozicijos, jog teismai nėra viešojo administravimo subjektai ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, todėl paprastai, t. y. nesant išskirtinių aplinkybių, neįpareigoja viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o tik paveda iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų (žr., pvz., LVAT 2018 m. liepos 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018; 2020 m. sausio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-364-520/2020).

Kaip minėta, pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 31 punktą komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas bei antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas yra viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų, todėl būtent atsakovei tenka pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjos skundą dėl antžeminės konteinerinės aikštelės įrengimo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Todėl pripažinus, kad ginčijamas Raštas neatitinka teisės aktų reikalavimų, Komisija gali įpareigoti atsakovę iš naujo atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų (IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos skundo antras reikalavimas atmestinas, Administracija įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2023-12-06 skundą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 4 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos P. A. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2023-12-15 raštą Nr. A33(1)-12646 „Dėl antžeminės konteinerinės aikštelės įrengimo“.

Įpareigoti Vilniaus rajono savivaldybės administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos P. A. 2023-12-06 skundą (reg. Nr. A34(1)-11128) bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Kitoje dalyje pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Vilma Drigotienė

Vytautas Kurpuvesas